

USTAWA

z dnia 18 stycznia 1996 r.

o rybołówstwie morskim.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje zarządzanie żywymi zasobami morza oraz prowadzenie działalności w zakresie rybołówstwa morskiego.

2. Przepisy ustawy stosuje się do:

- 1) rybołówstwa morskiego w granicach polskich obszarów morskich,
- 2) rybołówstwa morskiego poza granicami polskich obszarów morskich, wykonywanego przez statki rybackie o polskiej przynależności,

z zastrzeżeniem przepisów rozdziału 5.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) rybołówstwo morskie — łowienie i skup w morzu organizmów morskich, połowy sportowo-rekreacyjne, rozpoznawanie i ochronę żywych zasobów morza, zarybianie oraz hodowlę ryb i innych organizmów morskich,
- 2) żywe zasoby morza — zasoby żywych organizmów morskich, łącznie z organizmami gatunków dwuśrodowiskowych w okresie ich życia w wodach morskich,
- 3) statek rybacki — statek przeznaczony lub używany do połowów, przetwórstwa lub transportu złowio-

nych organizmów morskich oraz do celów szkoleniowych i naukowo-badawczych w zakresie rybołówstwa morskiego, a także statek używany do obsługi hodowli organizmów morskich,

- 4) nakład połowowy — operacje połowowe na danym akwenu, uwzględniające łączny ich czas, liczbę statków i narzędzi połowu oraz ich zdolności łowcze,
- 5) przyłów — część połowu obejmującą organizmy morskie nie będące celem połowów ukierunkowanych,
- 6) połowy ukierunkowane — połowy prowadzone z wykorzystaniem określonej techniki i sprzętu połowowego, których celem jest pozyskanie organizmów morskich ściśle określonych gatunków,
- 7) gatunki dwuśrodowiskowe — organizmy, których rozród odbywa się w innym środowisku wodnym niż żerowanie i wzrost, odbywające cykliczne wędrówki z wód morskich do wód śródlądowych lub odwrotnie,
- 8) ogólny dopuszczalny połów — wielkość określającą, jaka część stada jednego gatunku może być wyłowiona z danego akwenu w określonym czasie,
- 9) kwota połowowa — część ogólnego dopuszczalnego połowu udostępnioną do odławiania posiadaczowi licencji połowowej.

Art. 3. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej, w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, określi, w drodze rozporządzenia, granice między wodami morskimi a wodami śródlądowymi ustalone dla celów rybołówstwa.

Rozdział 2

Wykonywanie rybołówstwa morskiego

Art. 4. 1. Rybołówstwo morskie w polskich obszarach morskich, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4, mogą wykonywać:

- 1) osoby prawne mające siedzibę w Polsce,
- 2) jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, utworzone zgodnie z prawem polskim,
- 3) osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w Polsce,

jeżeli spełniają warunki określone w przepisach prawa.

2. Dopuszczenie podmiotów zagranicznych do łowienia organizmów morskich w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej może nastąpić na podstawie zezwolenia wydanego przez Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, po zasięgnięciu opinii organizacji społeczno-zawodowych rybaków, lub na podstawie umowy międzynarodowej.

3. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej określi, w drodze rozporządzenia, warunki łowienia organizmów morskich przez podmioty zagraniczne w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej.

4. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej może określić, w drodze rozporządzenia, warunki dopuszczenia podmiotów zagranicznych do udziału w połowach sportowo-rekreacyjnych na polskich obszarach morskich.

Art. 5. Łowiąc organizmy morskie w granicach polskich obszarów morskich należy przestrzegać zasad racjonalnego gospodarowania żywymi zasobami morza.

Art. 6. 1. Połowy prowadzone w ramach badań naukowych oraz przez statki szkolne mogą być dokonywane wyłącznie na podstawie zezwolenia dyrektora właściwego urzędu morskiego.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, określa termin, rejon oraz sposób dokonywania połowów.

Art. 7. 1. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej może określać, w drodze rozporządzenia:

- 1) dopuszczalną wielkość nakładu połowowego dostosowaną do stanu eksploatowanych zasobów,
- 2) zakaz lub ograniczenie połowu, przewozu, wyładunku, sprzedaży, magazynowania i dalszego transportu określonych organizmów morskich,
- 3) sposób prowadzenia połowów przez statki o polskiej przynależności poza polskimi obszarami morskimi,
- 4) dopuszczalną wielkość przyłowu oraz postępowanie z występującymi w przyłowie organizmami morskimi,

5) zakaz wyrzucania organizmów morskich za burtę i nakaz ich przywozu do portu polskiego,

6) obowiązek wyładunku organizmów morskich określonych gatunków w portach polskich.

2. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej, w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, określi, w drodze rozporządzenia, sposób gospodarowania zasobami gatunków dwuśrodowiskowych.

3. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej może wprowadzić, w drodze zarządzenia, na czas oznaczony, zakaz poławiania organizmów morskich określonych gatunków lub zakaz wykonywania rybołówstwa, jeżeli wymaga tego interes państwa lub bezpieczeństwo obywateli.

4. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej określi, w drodze rozporządzenia, sposoby racjonalnego gospodarowania żywymi zasobami morza i ich ochrony, zgodnie z zaleceniami międzynarodowych organizacji, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem.

Art. 8. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej może określać corocznie, w drodze zarządzenia, ogólny dopuszczalny połów organizmów morskich tych gatunków, których zasoby wymagają takiej formy ochrony.

Art. 9. 1. Wykonujący rybołówstwo morskie są obowiązani do sporządzania i składania raportów połowowych.

2. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej określi, w drodze rozporządzenia, dane podlegające wpisowi do raportów połowowych, tryb składania i sposób weryfikacji danych.

Art. 10. Dyrektor właściwego urzędu morskiego może określić, w drodze zarządzenia, po zasięgnięciu opinii jednostki naukowo-badawczej, wskazanej przez Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej:

- 1) stałe obwody ochronne oraz zakaz poławiania w nich niektórych lub wszystkich organizmów morskich,
- 2) obwody ochronne na określony czas i ich granice oraz szczegółowe warunki wykonywania rybołówstwa w tych obwodach,
- 3) wymiary i okresy ochronne określonych organizmów morskich,
- 4) ograniczenia w zakresie sposobu połowów, używania określonych narzędzi połowu lub ich konstrukcji i liczby.

Art. 11. 1. Zabrania się połowów organizmów morskich, które:

- 1) nie przekroczyły ustanowionych dla nich wymiarów ochronnych,

2) znajdują się w ustanowionych dla nich okresach ochronnych,

chyba że dyrektor właściwego urzędu morskiego zezwoli na ich odławianie do celów hodowlanych lub w celu pozyskania przynęty.

2. Zabrania się:

1) niszczenia tarlisk, ikry oraz narybku, z zastrzeżeniem ust. 3,

2) obstawiania obwodów ochronnych sprzętem rybackim lub podejmowania innych działań, które wpływają niekorzystnie na stan żywych zasobów morza lub uniemożliwiają swobodne przemieszczanie się organizmów morskich na obszarze obwodu ochronnego.

3. W celu ograniczenia liczebności niepożądanego gatunku dopuszcza się niszczenie tarlisk, ikry oraz narybku, za zgodą dyrektora właściwego urzędu morskiego.

Art. 12. 1. Przy wykonywaniu rybołówstwa morskiego zabrania się używania:

1) materiałów wybuchowych, środków odurzających, trujących i zanieczyszczających środowisko morskie,

2) narzędzi ogłuszających, kłujących i kaleczących oraz prądu elektrycznego.

2. Dyrektor właściwego urzędu morskiego może, na czas określony, nie dłuższy niż rok, zezwolić na używanie narzędzi kłujących lub prądu elektrycznego. W zezwoleniu należy określić, jakiego rodzaju narzędzia kłujące lub o jakich parametrach prąd elektryczny mogą być stosowane przy wykonywaniu rybołówstwa morskiego.

Art. 13. Zakazów określonych w art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 nie stosuje się do połowów prowadzonych w celach naukowo-badawczych.

Art. 14. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej, w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, powoła, w drodze zarządzenia, Komisję Zarybieniową oraz określi organizację, zadania i tryb jej działania.

Art. 15. 1. Koszty zarybiania polskich obszarów morskich ponoszone są przez budżet państwa oraz podmioty wykonujące rybołówstwo morskie w tych obszarach.

2. Wysokość środków budżetu państwa na cel, o którym mowa w ust. 1, określa corocznie ustawa budżetowa. Środkami tymi dysponuje Minister Transportu i Gospodarki Morskiej.

Art. 16. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej, po zasięgnięciu opinii organizacji społeczno-zawodowych rybaków, określa, w drodze rozporządzenia, udział w kosztach zarybiania podmiotów wykonujących rybołówstwo morskie w polskich obszarach morskich.

Rozdział 3

Licencje połowowe

Art. 17. Łowienie organizmów morskich oraz ich skup w morzu wymaga uzyskania licencji połowowej, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 18. 1. Licencje połowowe wydaje dyrektor urzędu morskiego, wyznaczony przez Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej.

2. Licencje połowowe wydawane są podmiotom, o których mowa w art. 4 ust. 1, indywidualnie na każdy statek rybacki, na czas określony.

3. Wykonywanie robotówstwa, w ramach licencji, może być ograniczone kwotami połowowymi w odniesieniu do organizmów morskich określonych gatunków, dla których Minister Transportu i Gospodarki Morskiej — na podstawie art. 8 — określa ogólny dopuszczalny połów.

4. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej, po zasięgnięciu opinii organizacji społeczno-zawodowych rybaków, określa, w drodze zarządzenia, sposób i warunki podziału ogólnego dopuszczalnego połowu na kwoty połowowe.

Art. 19. Można odmówić wydania licencji połowowej, jeżeli:

1) wydanie licencji połowowej spowodowałoby przekroczenie wielkości nakładu połowowego, określonej na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1,

2) podmiot ubiegający się o wydanie licencji połowowej w okresie ostatnich dwóch lat został ukarany za rażące naruszenie przepisów o rybołówstwie morskim.

Art. 20. Za wydanie licencji połowowej pobiera się opłatę.

Art. 21. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej, po zasięgnięciu opinii organizacji społeczno-zawodowych rybaków, określa, w drodze rozporządzenia, tryb wydawania licencji połowowych, ich wzory, okresy ich ważności oraz wysokość opłat za licencje połowowe.

Art. 22. 1. Łowienie organizmów morskich w celach naukowo-badawczych oraz przez statki szkolne nie wymaga uzyskania licencji połowowej.

2. Skup w morzu organizmów morskich w celach naukowo-badawczych nie wymaga uzyskania licencji połowowej.

Art. 23. Zezwolenie na prowadzenie działalności hodowlanej lub zarybiania, określające w szczególności: miejsce, czas i zakres przedsięwzięcia, wydaje dyrektor właściwego urzędu morskiego.

Art. 24. 1. Prowadzenie połowów sportowo-rekreacyjnych wymaga uzyskania sportowej licencji połowowej.

2. Sportową licencję połowową wydaje dyrektor właściwego urzędu morskiego.

3. Za wydanie sportowej licencji połowowej pobiera się opłatę.

4. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej określi, w drodze rozporządzenia, sposób wykonywania rybołówstwa morskiego w celach sportowo-rekreacyjnych, tryb wydawania sportowych licencji połowowych, wzór takich licencji oraz wysokość opłat za sportowe licencje połowowe.

Art. 25. Organ, który wydał licencję połowową lub sportową licencję połowową, może cofnąć taką licencję, jeżeli jej posiadacz nie stosuje się do określonych w niej warunków lub w sposób rażący narusza przepisy o rybołówstwie morskim.

Art. 26. 1. Kwoty połowowe, o których mowa w art. 18 ust. 3, mogą być zbywane w całości lub części, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zbycie kwoty połowowej może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia organu, który wydał licencję połowową.

3. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej, po zasięgnięciu opinii organizacji społeczno-zawodowych rybaków, może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić opłaty od przyznanych kwot połowowych oraz ustalać ich wysokość.

Art. 27. Środki uzyskane z tytułu opłat, o których mowa w art. 20, art. 24 ust. 3 oraz art. 26 ust. 3, stanowią dochód budżetu państwa.

Rozdział 4

Ewidencja i oznakowanie statków rybackich oraz sprzętu rybackiego

Art. 28. 1. Każdy polski statek rybacki podlega ewidencji w urzędzie morskim właściwym dla jego portu macierzystego.

2. Dyrektor urzędu morskiego, dokonując ewidencji statku rybackiego, ustala dla niego oznakę rybacką oraz wystawia zaświadczenie o wpisie do ewidencji i nadaniu oznaki.

3. Zaświadczenie o wpisie do ewidencji powinno być przechowywane na statku.

4. Za wpis do ewidencji i wydanie zaświadczenia pobiera się opłatę, która stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 29. Statek rybacki oraz sprzęt rybacki powinny być oznakowane trwałą oznaką rybacką. Dla statków poniżej 300 ton rejestrowych oznaka rybacka zastępuje oznaczenie nazwy i portu macierzystego.

Art. 30. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia ewidencji oraz zasady oznakowania statków rybackich,
- 2) sposób oznakowania sprzętu rybackiego,
- 3) wzór zaświadczenia o wpisie do ewidencji oraz o nadaniu oznaki rybackiej,
- 4) wysokość pobieranych opłat, o których mowa w art. 28 ust. 4.

Rozdział 5

Zachowanie porządku przy połowach oraz w związku z połowami

Art. 31. Rybołówstwo morskie należy wykonywać w sposób zgodny z przepisami o bezpieczeństwie żeglugi i życia na morzu oraz o ochronie środowiska morskiego.

Art. 32. Sprzęt rybacki należy wydawać lub wystawiać w wodzie w taki sposób, aby wymagane oznakowanie było widoczne, pozwalało ustalić właściciela oraz rodzaj sprzętu rybackiego.

Art. 33. 1. Zabrania się naruszania obcego sprzętu rybackiego, chyba że jest to konieczne ze względu na działanie siły wyższej, bezpieczeństwo żeglugi oraz na potrzeby ratownictwa lub nadzoru nad rybołówstwem.

2. Sprzęt rybacki wystawiony w polskich obszarach morskich, nie oznakowany lub wystawiony w miejscach niedozwolonych, podlega przepadkowi.

3. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania ze sprzętem, o którym mowa w ust. 2.

Art. 34. 1. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej określi, w drodze rozporządzenia, porządek przy połowach.

2. Dyrektor właściwego urzędu morskiego reguluje w sposób szczegółowy, w drodze zarządzenia, porządek przy połowach oraz oznakowanie sprzętu rybackiego na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Dyrektor właściwego urzędu morskiego może określić sposób zajmowania miejsc na określonych łowiskach wód wewnętrznych.

Art. 35. Zabrania się:

- 1) wydawania lub wystawiania sieci lub innego sprzętu rybackiego w taki sposób lub w takim miejscu, że mogłoby to powodować uszkodzenie innego sprzętu rybackiego lub przeszkadzać innym rybakom w połowach,
- 2) zatrzymywania lub kotwiczenia statków w miejscach, w których wystawiony jest sprzęt rybacki lub znajdują się znaki nawigacyjne i rybackie albo w których przebiegają kable, oraz na drodze dryfującego sprzętu rybackiego.

Art. 36. 1. Zabrania się przewożenia, wyładowywania na ląd, oferowania na sprzedaż oraz sprzedaży, magazynowania i dalszego transportu organizmów morskich, których połów jest zabroniony na podstawie art. 11 ust. 1 lub został dokonany z naruszeniem przepisów ustawy.

2. Zakazu określonego w ust. 1 nie stosuje się do organizmów morskich pochodzących z połowów prowadzonych w celach naukowo-badawczych.

3. Kontroli przestrzegania zakazu określonego w ust. 1 można dokonywać również poza obszarami właściwości miejscowej.

Rozdział 6

Nadzór nad wykonywaniem rybołówstwa

Art. 37. 1. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów o rybołówstwie morskim sprawują terenowe organy administracji morskiej na obszarze swojej właściwości miejscowej, z zastrzeżeniem art. 36 ust. 3, za pośrednictwem inspektorów inspekcji morskiej, zwanych dalej „inspektorami”.

2. Inspektorzy, wykonując swoje czynności, współdziałają z organami Policji oraz Państwowej Inspekcji Handlowej.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady współdziałania inspektorów, o których mowa w ust. 1 i 2, z Policją oraz Państwową Inspekcją Handlową.

Art. 38. 1. Dokonujący połowu organizmów morskich w polskich obszarach morskich jest obowiązany, na wezwanie inspektora lub dowódcy jednostki pływającej Straży Granicznej, zatrzymać się i na żądanie umożliwić wykonanie czynności kontrolnych, określonych w przepisach o obszarach morskich i administracji morskiej.

2. Kierownik statku rybackiego jest obowiązany udzielać inspektorowi pomocy w czasie wykonywania przez niego czynności w zakresie nadzoru nad rybołówstwem, w szczególności przez zabieranie go na statek i dowieszenie z powrotem do portu.

Art. 39. Inspektor może dokonać inspekcji statku rybackiego o polskiej przynależności, połowiącego poza polskimi obszarami morskimi, w celu stwierdzenia, czy przestrzegane są na tym statku przepisy o rybołówstwie morskim, a także postanowienia umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Rozdział 7

Kary pieniężne

Art. 40. 1. Armator, z którego statku, podczas przebywania w polskich obszarach morskich, dokonano eksploatacji żywych zasobów morza z naruszeniem przepisów ustawy,

podlega karze pieniężnej o równowartości do 1 000 000 jednostek obliczeniowych, zwanych „Specjalnym Prawem Ciągnięcia (SDR)”, określanych przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

2. Karze, o której mowa w ust. 1, podlega armator statku o polskiej przynależności, przy użyciu którego dokonano eksploatacji żywych zasobów morza poza polskimi obszarami morskimi z naruszeniem przepisów ustawy lub postanowień umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Art. 41. Kto nie stosuje się do polecenia inspektora lub dowódcy jednostki pływającej Straży Granicznej, wydanego na podstawie art. 38 lub art. 39,

podlega karze pieniężnej do wysokości nie przekraczającej dwudziestokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 42. 1. Kto narusza przepisy o ochronie żywych zasobów morza przez:

- 1) niewykonywanie obowiązku sporządzania i składania raportów połowowych, o których mowa w art. 9 ust. 1,
- 2) poławianie organizmów morskich, które nie przekroczyły ustanowionych dla nich wymiarów ochronnych lub w okresie ochronnym,
- 3) niszczenie tarlisk, ikry oraz narybku,
- 4) obstawianie obwodów ochronnych sprzętem rybackim lub dokonywanie innych czynności, które wpływają niekorzystnie na stan żywych zasobów morza na obszarze obwodu ochronnego lub uniemożliwiają swobodne przemieszczanie się organizmów morskich,
- 5) używanie do połowów narzędzi i materiałów oraz środków, o których mowa w art. 12 ust. 1, lub innych zabronionych przez obowiązujące przepisy,
- 6) poławianie organizmów morskich bez wymaganego zezwolenia, licencji połowowej lub sportowej licencji połowowej albo wbrew ich warunkom,
- 7) podejmowanie działalności hodowlanej lub zarybiania bez wymaganego zezwolenia albo wbrew jego warunkom,
podlega karze pieniężnej do wysokości nie przekraczającej dwudziestokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Tej samej karze podlega ten, kto narusza przepisy:

- 1) wydane na podstawie art. 7 lub art. 10,
- 2) o obowiązku zgłaszania do ewidencji oraz oznakowania statku rybackiego,
- 3) o obowiązku oznakowania sprzętu rybackiego,
- 4) o zachowaniu porządku przy połowach oraz w związku z połowami.

Art. 43. Właściwość organów oraz tryb wymierzania i ściągania kar pieniężnych z tytułu naruszenia przepisów, o których mowa w art. 40–42, oraz sposób wy-

korzystania kwot ściągniętych z tytułu kar pieniężnych regulują przepisy ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. Nr 32, poz. 131, z 1994 r. Nr 27, poz. 96 oraz z 1995 r. Nr 7, poz. 31 i Nr 47, poz. 243).

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 44. W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. Nr 32, poz. 131, z 1994 r. Nr 27, poz. 96 oraz z 1995 r. Nr 7, poz. 31 i Nr 47, poz. 243) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, polskie osoby prawne i fizyczne mogą prowadzić badania naukowe na polskich obszarach morskich bez zezwolenia. Osoby te są obowiązane do informowania dyrektora właściwego urzędu morskiego o rejonie i sposobie prowadzenia badań na 14 dni przed ich rozpoczęciem oraz o zakończeniu badań.

2. Do połowów prowadzonych w ramach badań naukowych stosuje się przepisy o rybołówstwie morskim.”;

2) w art. 55 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przepisu ust. 1 pkt 1, w części dotyczącej eksploatacji żywych zasobów morza, nie stosuje się w przypadkach określonych w przepisach o rybołówstwie morskim.”

Art. 45. 1. Traci moc ustawa z dnia 21 maja 1963 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. Nr 22, poz. 115, z 1970 r. Nr 3, poz. 14, z 1977 r. Nr 37, poz. 163 i z 1991 r. Nr 32, poz. 131).

2. Do czasu wydania przepisów przewidzianych w ustawie, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy, zachowują moc dotychczasowe przepisy wydane na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1, o ile nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 46. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 15 i 16, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*